

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 031002 24 Кж 2
Бањалука, 11.12.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Врховни суд Републике Српске у Посебном вијећу за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављеном од судија, Обрена Бужанина предсједника вијећа, Душка Бојовића и др Вељка Икановића чланова вијећа, уз учешће записничара Андрее Гранолић, у кривичном предмету против оптуженог Д. Б. због продуженог кривичног дјела - Примање мита из члана 319. став 2. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби Републичког јавног тужилаштва – Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала а и жалби браниоца оптуженог, адвоката Александра Радана из Бијељине, изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањалуци - Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 031002 23 К – п од 28.3.2024. године, у сједници, којој су присуствовали Републички јавни тужилац др Драгица Глушац, оптужени и његов бранилац, одржаној дана 11.12.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се као неосноване, жалба Републичког јавног тужилаштва – Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала и жалба браниоца оптуженог, те потврђује пресуда Окружног суда у Бањалуци - Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 031002 23 К – п од 28.3.2024. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањалуци - Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 031002 23 К – п од 28.3.2024. године оптужени Д. Б. је, оглашен кривим да је учинио продужено кривично дјело - Примање мита из члана 319. став 2. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од двије године и осам мјесеци, у коју му се урачунава вријеме проведено у притвору почев од 15.2. до 15.4.2022. године. На основу одредбе члана 77. став 1. у вези са ставом 3. истог законика му је изречена и мјера безбједности – Забране обављања послова криминалистичког полицајца у трајању од пет година од дана правоснажности пресуде, с тим да се вријеме проведено у затвору не урачунава у вријеме трајања те мјере, а такође на основу члана 82. истог

законика му је изречена и мјера безбједности - Одузимања предмета, тако да му је трајно одузет новац у износу од 10.000 КМ који му је привремено одузет дана 15.2.2022. године и који је био предмет поткупнине, те ће се након правоснажности пресуде и вратити Републичком јавном тужилаштву - Посебном одјељењу за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала. На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС) у вези са чланом 96. став 2. тачка а) и е) истог закона оптужени је и обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 664,80 КМ, који се односе на трошкове приступа на главни претрес, свједока Ж. Д. и В. Д. у износу од по 75,60 КМ, те свједока Д. Д., Б. О., Д. Б., С. С., Д. П. и Р. Д. у износу од по 85,60 КМ, као и трошкове на име судског паушала у износу од 300 КМ, све у року од петнаест дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења, а поред тога је и усвојен имовинскоправни захтјев тако да је оптуженом наложено да оштећеном Ж. Д. исплати новчани износ од 10.000 КМ, у року од петнаест дана након правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против те пресуде су жалбе благовремено изјавили, Републичко јавно тужилаштво - Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала (у даљем тексту: Тужилаштво) и бранилац оптуженог, адвокат Александар Радан из Бијељине.

Тужилаштво је жалбу изјавило због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији и мјери безбједности, а и одлуке о трошковима кривичног поступка, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптуженом изрекне казна затвора у дужем временском трајању, те да му се изрекне мјера безбједности - Забране вршења позива, дјелатности или дужности која ће се односити на обављање послова државног службеника или бар послова полицијског службеника (а не само криминалистичког полицајца), а такође да се обавезе и на плаћање трошкова вјештачења мобилних телефона обављеног у Криминалистичком – техничком центру Министарства унутрашњих послова Републике Српске, уколико у погледу тих трошкова предсједник првостепеног вијећа не донесе посебно рјешење, а поред тога да се у чињенични опис кривичног дјела за које је оптужени оглашен кривим и врате ријечи „при чему би кривично дјело представљало угрожавање живота оштећеног и чланова његове породице на начин на који је то представио оптужени оштећеном“, које ријечи је првостепени суд избацио из чињеничног описа кривичног дјела наведеног у оптужници.

Бранилац оптуженог пресуду побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з), и) и к) и става 2. тог члана, повреде Кривичног законика из члана 312. став 1. тачка а) ЗКП РС, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања а и одлуке о казни, мјери безбједности, имовинскоправном захтјеву и трошковима поступка, с приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење, или да се пресуда преиначи у погледу одлуке о казни и оптуженом ублажавањем законом прописане казне, изрекне казна испод посебног минимума за предметно кривично дјело.

Тужилаштво је дало одговор на жалбу браниоца оптуженог, истичући да су без основа наводи те жалбе, предложивши да се одбије као неоснована.

У сједници вијећа, одржаној у смислу одредбе члана 318. став 1. ЗКП РС, Републички јавни тужилац др Драгица Глушац је изложила жалбу Тужилаштва, остајући код жалбених приједлога а и датог одговора на жалбу браниоца оптуженог, а који је насупрот томе, изложио жалбу одбране остајући код њених навода и приједлога, које је подржао и оптужени.

Размотривши спис, побијану пресуду и изјављене жалбе, а и одговор на жалбу браниоца оптуженог, одлучено је, сходно одредби члана 320. ЗКП РС, као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Без основа су приговори жалбе браниоца оптуженог да је побијана пресуда заснована на незаконитим доказима, чиме би била учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. То из разлога што су правилно прибављени докази, провођењем посебних истражних радњи по наредби судије за претходни поступак од 11.2.2022. године, која се односи на коришћење информатора и симуловани и контролисани откуп предмета и симуловано давање поткупнине, везано за тачку 2. изреке побијане пресуде, при чему се и не ради о подстрекавању оптуженог на извршење тих радњи, како је то правилно и образложено у побијаној пресуди, а имајући у виду да је оптужени и прије доношења те наредбе, захтијевао од оштећеног Ж. Д. дана 22. децембра 2021. године да му одмах преда 10.000 КМ, што је оштећени сутрадан и учинио, те да му преостали износ до 40.000 КМ преда у ратама до лета 2022. године. Према томе, како је радња извршења предметног кривичног дјела алтернативно постављена тако да ће бити извршена ако учинилац захтијева или прими поклон или другу корист за себе да у оквиру свог службеног овлаштења или у вези са својим службеним овлаштењем изврши службену радњу коју би морао извршити, то је предузимањем било које од те двије алтернативно постављене радње извршења кривично дјело и остварено, што значи да се учинилац тог дјела фактички више и не може подстрекавати, а нити је оптужени уопште подстрекаван од оштећеног, имајући у виду да је оптужени и прије радњи из тачке 2. изреке побијане пресуде (учињених дана 15. фебруара 2022. године) чак 31 пут позивао оштећеног, а у поједине дане и више пута, захтијевајући да му оштећени исплати преостали износ до 40.000 КМ. Због тога на другачије закључивање не може утицати ни то што је оштећени, везано за радње из тачке 2. изреке побијане пресуде, предао оптуженом обиљежене новчанице које је од Тужилаштва добио као информатор за давање поткупнине оптуженом, јер је о предметном кривичном дјелу претходно, а након радњи из тачке 1. изреке побијане пресуде и обавијестио Тужилаштво, сходно чему се докази прибављени на тај начин и не могу сматрати незаконитим доказима, а што се такође односи и на техничку обраду проведених посебних истражних радњи, као и активности оштећеног у поступању као информатор.

Исто то се односи и на потврду о добровољној предаји телефона од оштећеног Ж. Д., а за коју је тачно (како то бранилац оптуженог и истиче) да је издата у форми потврде о привременом одузимању телефона, иако је те телефоне, што и произилази из извјештаја Управе за организовани и тешки криминалитет Министарства унутрашњих послова Републике Српске од 17.2.2022. године, оштећени добровољно предао, па тако да сама форма те потврде и није од утицаја на њену законитост. Такође се незаконитим доказом не може сматрати ни то што је супруга оштећеног, Д. Д., везано за радње из тачке 1. изреке пресуде (када је оштећени оптуженом први пут предао 10.000 КМ по захтјеву оптуженог) фотографисала првенствено свог супруга приликом предаје новца оптуженом, које фотографисање је извршила ради заштите свог супруга од неке будуће

и непредвиђене опасности с обзиром на то да је оптужени и захтијевао да му оштећени преда тај новац, сходно чему те фотографије представљају доказ о извршењу предметног кривичног дјела, па тако да то што су фотографије настале снимањем на јавној површини некога ко врши кривично дјело, фактички и представља дозвољен доказ, чиме и није повријеђена приватност лица која су фотографисана.

Без основа је и приговор жалбе браниоца оптуженог да је изреком побијане пресуде прекорачена оптужба тиме што је у чињеничном опису изреке побијане пресуде, везано за радње из тачке 1. и 2. изреке, суд изоставио ријечи „при чему би кривично дјело представљало угрожавање живота оштећеног и чланова његове породице на начин како је представио оптужени оштећеном“, па да то представља повреду објективног идентитета оптужбе, чиме би била учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, а на шта се такође позива и Тужилаштво у својој жалби сматрајући да није било основа да се те ријечи изоставе из изреке побијане пресуде. Међутим, по мишљењу овога суда изостављањем тих ријечи у чињеничном опису тачке 1. и 2. изреке побијане пресуде, није повријеђен објективни идентитет пресуде у односу на оптужбу, будући да је из обје те тачке изреке пресуде довољно јасно да је оптужени као криминалистички полицајац, коришћењем свог службеног положаја прекорачио службена овлаштења тако што је оштећеном представио да му „моћан човјек“, М. Н., угрожава живот и живот чланова његове породице, са чим у вези је оптужени од оштећеног захтијевао да му оштећени преда новац у износу од 40.000 КМ како би га (као и чланове његова породице) заузврат заштитио, иако је оптужени као криминалистички полицајац морао по службеној дужности предузети све службене радње неопходне за заштиту живота и безбједности оштећеног а и чланова његова породице као грађана, јер је по члану 54. Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 57/16, 110/16, 58/19 и 82/19) полицијски службеник и дужан да заприми и евидентира сваку пријаву о учињеним кривичним дјелима, те по члану 55. став 1. истог закона дужан да послове заштите живота и личне безбједности грађана врши у свакој прилици, без обзира на то да ли се налази на дужности или не, како је то правилно и наведено у тачки 1. и 2. изреке побијане пресуде. Стога то што су изостављене поменуте ријечи у изреци пресуде, није од утицаја на чињенични опис учињеног дјела, јер је потпуно јасно да би се у конкретном случају у односу на оштећеног и чланове његове породице радило о кривичном дјелу – Угрожавање сигурности из члана 150. став 1. КЗ РС од стране трећег лица, како је то оптужени и представио оштећеном, а имајући у виду да је оптужени и имао сазнања да је по пријави оштећеног раније вођен кривични поступак (у временском периоду од мјесеца маја 2018. до краја фебруара 2019. године) управо против М. Н. због наведеног кривичног дјела, а који поступак је обустављен, па тако да изостављање наведених ријечи из изреке побијане пресуде није од утицаја на законитост и правилност пресуде, будући да су радње оптуженог у односу на оштећеног довољно одређене у чињеничном опису тачака 1. и 2. изреке побијане пресуде.

Због тога изостављањем поменутих ријечи из изреке побијане пресуде, није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, на коју се позивају и одбрана оптуженог а и Тужилаштво, будући да изрека пресуде и није неразумљива, нити је противрјечна сама себи или разлозима пресуде, јер и садржи разлоге о одлучним чињеницама, при чему је и дата правилна и законита оцјена изведених доказа, како појединачно а тако и у њиховој међусобној вези, што се и односи на објективне и субјективне елементе бића предметног кривичног дјела. То из разлога што је оптужени, злоупотријебивши свој службени положај криминалистичког

полицајца, прекорачио границе својих овлаштења представивши оштећеном да је оштећеном и члановима његове породице угрожена безбједност од стране „моћног човјека“, М. Н., а о чему је оптужени и имао сазнања из службе као криминалистички полицајац, са чим у вези је од оштећеног захтијевао и примио новац како би оштећеног и његову породицу заштитио, при чему је и поступао са директним умишљајем у извршењу предметног кривичног дјела.

Стога произилази да је у побијаној пресуди правилно и потпуно утврђено чињенично стање, тиме што је утврђењем да је оптужени као криминалистички полицајац, везано за тачку 1. изреке побијане пресуде, дана 22. децембра 2021. године телефоном позвао оштећеног Ж. Д., представивши оштећеном да су оштећени и чланови његове породице угрожени од стране „моћног човјека“, М. Н., што је код оштећеног изазвало страх и бојазан за личну безбједности и безбједност чланова његове породице, при чему је оптужени од оштећеног и захтијевао да му преда новац у износу од 40.000 КМ како би оштећеног и чланове његове породице заштитио, услед чега му је оштећени сутрадан и предао износ од 10.000 КМ, а с тим да је остао у обавези да му до љета 2022. године преда и преостали износ од 30.000 КМ, те да је такође, везано за тачку 2. изреке пресуде, а након учесталог позивања оштећеног од стране оптуженог, оштећени и предао оптуженом износ од 10.000 КМ, при чему се радило о обиљеженим новчаницама које је оштећени, а након што је пријавио оптуженог Тужилаштву, добио као информатор у циљу провођења против оптуженог посебне истражне радње тајног праћења и техничког снимања лица, транспортних средстава и предмета који су у вези са њима, одређене наредбом судије за претходни поступак првостепеног суда од 11.2.2022. године.

Према томе, како је обавеза оптуженог као криминалистичког полицајца, да у складу са Законом о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске заприми и евидентира сваку пријаву о учињеним кривичним дјелима, те да послове заштите живота и личне безбједности грађана врши у свакој прилици а и без обзира на то да ли се налази на дужности или не, па како је на основу таквих информација из криминалистичке службе оптужени од оштећеног захтијевао и примио новац да као службено лице, у вези са својим овлаштењем пружи оштећеном и његовој породици заштиту, а коју је у складу са својим овлаштењем и био дужан да пружи, то се у његовим радњама и стичу сва битна обиљежја продуженог кривичног дјела - Примање мита из члана 319. став 2. КЗ РС, о чему су у побијаној пресуди и дати аргументовани разлози, које прихвата и овај суд, па тако да се и не могу довести у сумњу наводима жалбе браниоца оптуженог.

Код наведених јасних одредаба Закона о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске, на које се суд позвао у побијаној пресуди, на другачије одлучивање није од утицаја ни приговор жалбе браниоца оптуженог да није доказано постојање било које службене радње коју је у вези са полицијском службом оптужени као криминалистички полицајац морао предузети, па и да није утврђено постојање било какве пријаве извршења кривичног дјела коју би према поменутом закону оптужени био дужан запримити и евидентирати, нити да је утврђено и стварно постојање угрожености живота и безбједности оштећеног и чланова његове породице.

У вези с тим није прихватљива теза одбране оптуженог да је он фактички поступао као грађанин, без било какве повезаности са службом коју је обављао, односно својством криминалистичког полицајца, па да је наводно поступао као посредник како би наплатио од оштећеног дуг који је оштећени имао према М. Н., а што је оштећени негирао да има било каквог дуга према именованом лицу, мада је тај свједок у свом

исказу навео да оштећени према њему и има дуг, и то од 109.000 KM по основу тога што је тај свједок својим новцем покрио дуг који је оштећени имао због мањка у фирми која се бавила продајом „Алфа пећи“ чији је тај свједок био заступник, а и дуг у износу од 18.000 KM по основу возила које је оштећени продао, а за које дугове је тај свједок навео да их никада неће опростити оштећеном, али у погледу којих дугова и нема никаквих доказа, осим чињенице да је раније оштећени подносио кривичну пријаву против тог свједока због поменутог кривичног дјела – Угрожавање сигурности из члана 150. став 1. КЗ РС, који истражни поступак је и обустављен, а такође да тај свједок уопште и није потврдио да је ангажовао оптуженог у циљу намирења поменутих дугова од оштећеног.

У том контексту треба тумачити и то што је код оптуженог, након што је од оштећеног као информатора примио дана 15.2.2022. године на име поткупнине новац у износу од 10.000 KM (имајући у виду да је претходно дана 23. децембра 2021. године такође примио новац у износу од 10.000 KM) и пронађен бијели папир на којем је написано да је „Дана 15.2.2022. године Ж. Д. из П. предао М. Н. износ од 20.000 KM“, али на којем папиру осим тог текста и ознаке М. Н. као примаоца, није било ниједног потписа, а нити било који доказ уопште упућује на то да је оптужени тај новац и примио за М. Н., па тако да се проналазак тог папира може једино тумачити као покушај оптуженог да представи да је у ствари тај новац примио за М. Н., како би избјегао одговорност за кривично дјело које му је стављено на терет, али која се теза одбране, како је то и образложено у побијаној пресуди, не може прихватити.

Према томе, како је суд у побијаној пресуди правилно извршио оцјену доказа на којима се заснива пресуда, а такође и оцјену вјеродостојности противрјечних доказа, омогућивши оптуженом и његовом браниоцу да се изјасне о свим чињеницама, тако да су и имали једнакост у поступању у погледу приступа доказима а и њиховом извођењу на главном претресу, тиме и није повријеђена претпоставка невиности оптуженог, нити начело „in dubio pro reo“ према којем суд сумњу у погледу постојања чињеница које чине обиљежја кривичног дјела или од којих зависи примјена неке одредбе кривичног законодавства, рјешава одлуком на начин који је повољнији за лице које је оптужено. Сходно томе се и наведени приговори жалбе браниоца оптуженог, указују без основа, па тако да тиме и није остварена битна повреда кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС за оспоравање побијане пресуде.

Доношењем побијане пресуде, одлуком о казни а и мјери безбједности оптуженом, није прекорачено овлаштење које суд има по закону.

Наиме, како је за предметно кривично дјело - Примање мита из члана 319. став 2. КЗ РС предвиђена казна затвора у трајању од једне до осам година, па како је оптуженом стављено на терет да је учинио то продужено кривично дјело у смислу члана 57. став 1. истог законика, а за које продужено кривично дјело се у смислу става 5. тог члана може изрећи казна за половину већа од највише казне прописне за утврђено дјело, али да не смије прећи највећу мјеру те врсте казне, то је правилно и по мишљењу овог суда оптуженом одмјерена казна, цијенећи олакшавајућу околност да раније није осуђиван, а с друге стране као отежавајућу околност износ прибављене имовинске користи, иако је суд у побијаној пресуди погрешно као отежавајућу околност цијенио упорност и ријешеност оптуженог да искориштавајући дужност криминалистичког полицајца за себе прибавља имовинску корист и да је ту дужност подредио стицању те користи и тако допринио нарушавању повјерења у Министарство Републике Српске, које околности фактички представљају обиљежје предметног кривичног дјела, како је то правилно и

истакнуто у жалби браниоца оптуженог. Стога је казна оптуженом у трајању од двије године и осам мјесеци, адекватна тежини учињеног дјела а и кривичне одговорности оптуженог, па тако да ће се са таквом казном и постићи сврха кажњавања, како с аспекта генералне а тако и специјалне превенције, имајући у виду друштвену осуду за учињено кривично дјело, у сегменту развијања и јачања одговорности и свијести код грађана о опасности и штетности таквих кривичних дјела, као и оправданости кажњавања и неопходности поштовања закона.

Сходно наведеном, се и жалба Тужилаштва, којом је тражено да се оптуженом изрекне казна затвора у дужем временском трајању, а и жалба браниоца оптуженог којом је тражено да се оптуженом изрекне казна затвора у краћем временском трајању, указују без основа.

Оптуженом је правилно изречена и мјера безбједности - Забране вршења дужности криминалистичког полицајца у трајању од пет година након правоснажности пресуде, а са чим у вези и није основан приговор жалбе Тужилаштва да му је требало изрећи ту мјеру која би се односила на обављање послова државног службеника или бар полицијског службеника, а то из разлога што је оптужени предметно кривично дјело и извршио управо обављајући послове криминалистичког полицајца, сходно чему се та мјера безбједности и односи на те послове.

Такође је оптуженом правилно изречена и мјера безбједности – Одузимања новца у износу од 10.000 КМ који му је привремено одузет дана 15.2.2022. године и који је био предмет поткупнине, па ће се тај новац након правоснажности пресуде и вратити Тужилаштву.

Исто тако је оптужени правилно обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 664,80 КМ који се односе на трошкове приступа свједока на главни претрес, као и трошкове судског паушала у износу од 300 КМ, при чему није било основа да се признају и трошкови вјештачења мобилних телефона, на које трошкове се позива Тужилаштво у својој жалби, јер у погледу тих трошкова уопште и није поднесен захтјев до доношења побијане пресуде. Како је одредбом члана 97. став 2. ЗКП РС прописано да ће суд донијети посебно рјешење о висини трошкова, када се ти подаци прибаве, који захтјев за подацима о висини трошкова се може поднијети најкасније у року од шест мјесеци од дана достављања правоснажне пресуде лицу које има право да постави такав захтјев, а о чему и одлучује предсједник вијећа првостепеног суда у смислу одредбе члана 99. став 4. ЗКП РС, то Тужилаштво и има могућност да поднесе такав захтјев, како то у осталом у својој жалби и истиче.

Због наведеног се без основа и указују приговори жалбе Тужилаштва а и жалбе браниоца оптуженог, у погледу изречених мјера безбједности а и трошкова кривичног поступка.

Такође је правилно и усвојен имовинскоправни захтјев оштећеног Ж. Д., па тако да је оптужени обавезан да оштећеном исплати новчани износ од 10.000 КМ који му је оштећени предао дана 22. децембра 2021. године везано за радње из тачке 1. изреке побијане пресуде.

С обзиром на све изнесено, жалба Тужилаштва а и жалба браниоца оптуженог се указују без основа, па тако да их је, на основу члана 327. ЗКП РС, ваљало одбити и побијану пресуду потврдити.

Записничар
Андреа Гранолић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић